

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

Lapsi- ja perheasiainneuvosto

23.11.2023

Hallintojohtaja Ilkka Naukkarinen

Lausunto asiakasmaksuista

Lapsi- ja perheasiainneuvosto pitää hyvänä sitä, että osa alle 18-vuotiaiden palveluista on maksuttomia. Lasten ja nuorten palveluista perittävät maksut rasittavat aina koko perheen budjettia, joten niistä tulisi periä mahdollisimman vähän maksuja.

Toisaalta neuvoston jäsenet tuovat esiin, että myös monella nuorella aikuisella (18–22-vuotiaat) on taloudellisesti heikko tilanne. Jatkossa tulisi miettiä, voisiko asiakasmaksuissa tehdä helpotuksia myös heille.

Asiakasmaksuissa perheiden osalta olisi hyvä ottaa huomioon nousseet elinkustannukset, erityisesti ruoka ja sähkö, mitkä muodostavat suuren osan menoista perheiden kohdalla. Samoin on hyvä miettiä sitä asiaa, että lapsiperheköyhyys on Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella suhteellisen korkealla tasolla ja jokainen euro on tarpeellinen jokapäiväisessä elämisessä.

Lapsi- ja perheasiainneuvosto kehottaa kiinnittämään huomiota siihen, että perheiden edellytyksiä selviytyä arjessa taloustilanne huomioiden arvioidaan lainsäädännön rajoissa kokonaisvaltaisesti. Neuvosto toivoo, että perheen yksilökohtaisiin taloustilanteeseen kohdentuviin asiantuntijoiden huojennuspyyntöihin ja lausuntoihin suhtaudutaan jatkossakin niiden ansaitsemalla vakavuudella ja niiden sisältö otetaan huomioon mahdollisia huojennuksia sekä maksuvapautuksia tehtäessä.

Lisäksi asiakasmaksuja suunniteltaessa voisi ottaa paremmin huomioon etänä ja vastaanotolla tapahtuvien käyntien hinnoittelun. Mikäli asiakkaita halutaan kannustaa digitaalisten palvelujen käyttämiseen, tulisi sen olla halvempaa kuin vastaanotolla käynnin. Monelle syrjäseudulla asuvalle tulee lisäkustannuksia jo matkojen takia.